

Haber-Yorum

Hüseyin Eş-Şara, Özgürlük ve Özelleştirme Arasında... Pusula Kayboldu!

Haber:

20 Şubat'ta sosyal medya, medya ve haber sitelerinde, Ahmed eş-Şara'nın babası Hüseyin eş-Şara'nın, eş-Şara yönetimindeki üst düzey yetkililerin yönetimin eski rejim döneminde kamu sektörünün bir parçası olan tesisleri özelleştirme niyetine ilişkin açıklamalarını eleştiren bir tweet'i yayıldı. Hüseyin eş-Şara'nın tweet'inde şöyle geçmektedir: "Kamu sektöründeki ekonomik şirketlerin ve kurumların özelleştirilmesinden bahsetmek büyük bir hatadır; çünkü bu sektör onlarca yıl içinde inşa edilmiş ve ulusal bir servet ve halkın mülkü olarak kabul edilmiştir."

Yorum:

Hüseyin eş-Şara yeni Suriye'deki özelleştirme projelerine yönelik eleştirilerini yayınladığında, yeni şakşakçılar, sadece Suriye'nin on yıllardır bilmediği "fikir özgürlüğüne" dikkat çektiler ve bakışları, eleştirinin ciddi konusundan, yani kamu mallarının özelleştirilmesinden uzaklaştırdılar. Sanki hakkında terennüm edip durdukları bu özgürlük, onlar için bir ülke inşa edecekmiş gibi!

Ey insanlar: Köleliğin, küfrün ve suç rejiminin çöküşü için Allahu Teala'ya hamd ediyoruz ancak sakın "özgürlüğün" bir devlet, bir toplum veya bir ekonomi inşa ettiği yanılışına kapılmayın.

Bakın işte ifade özgürlüğünün ve kamu özgürlüklerinin beşiği olan Batı ülkelerinin özgürlükleri onlara ne fayda sağladı? Onlara egemen olan kapitalizmdir. Toplumu şekillendiren bizzat sistemdir. Ülke içinde ve dışında ekonomiye ve siyasi karar alma mekanizmalarına ise para balinaları hükmediyorlar; dolayısıyla bu noktada özgür düşünce liderlerinin bir rolü olmadığı gibi özgür söz sahibi olanların sesi de işitilmiyor.

İstediğiniz ve terennüm edip durduğunuz özgürlük bu mudur? Onun sizin için bir devlet inşa edeceğini mi düşünüyorsunuz? Yoksa arzuladığınız bir toplum mu inşa edeceğini düşünüyorsunuz?!

Ey Şam halkı: Sınırların ötesinden sizin için hazırlanan ve özgürlük, sivil devlet, hukuk devleti, ulusal diyalog ve anayasa taslağı komiteleri sloganları kisvesi altında uygulananlara dikkat edin ve yeni bir şakşakçı nesil inşa etmekten de sakının.

Onlardan birinin dediği gibi Şam halkına karşı herhangi bir sorumluluk duygusu hissetmeden ya da saygı duymadan sadece sizi suçlulardan kurtardığı için düşünmeden, muhasebe etmeden ve sorgulamadan herhangi birini takip etmeyin.

Sizin kimliğiniz, ideolojiniz, medeniyetiniz ve kültürünüz İslam'dır. Sizin kanunlarınız ise İslam'ın yasalarıdır; bu yüzden anayasanızın kaynağının Kitap

ve sünnetten başka bir şey olması caiz olmadığı gibi anayasanın formüle edilmesinin laiklere ve yasa koyuculara emanet edilmesi de caiz değildir. İmanın gereği işte budur, size ve mübarek devriminize yakışan da budur. Zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **اتَّبِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ** “**Rabbinizden size indirilene (Kur'an'a) uyun. O'nu bırakıp da başka dostların peşlerinden gitmeyin. Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz!**” [Araf 3]

Şimdi de çoğu yorumcunun özgürlük yanılması içinde atladığı eş-Şara'nın tweet'inin konusuna gelelim. Şeriatın özelleştirme hakkındaki hükmü nedir?

Öncelikle “الخصخصة-el-Hashasa” kelimesinin Arap dilinde mevcut olmadığını ve doğru terimin “التخصيص-et-Tahsis” olduğunu belirtmek isterim.

İçerik açısından olana gelince; “özelleştirme” teriminden kastedilen, devlete ait bir sektörün veya devlet tarafından üstlenilip gözetilen veya yatırımı yapılan kamu mallarının, bireylere ve genellikle de bireylerin sahip olduğu şirketlerin sahip olduğu özel bir sektöre dönüştürülmesidir.

Binaenaleyh “özelleştirme” denilen şey hakkında hüküm vermek, özel sektöre dönüştürülecek (özelleştirilecek) sektörün gerçekliğini, yani onun hangi mülkiyet türlerinden olduğunu bilmeye bağlıdır?

1- Şeriatın bireylerin sahip olmasını caiz kıldığı bireysel mülkiyet türlerinden biri midir?

2- Yoksa o kamu malı mıdır, yani onda tebaanın tüm fertlerinin hakkı mı vardır; eğer böyleyse fertlerin bunları mülk edinmesi caiz değildir?

3. Yoksa o, (satış veya bağış yoluyla) mülkiyet, ödünç verme, kiralama veya (kamu ve özel sektör arasında) ortaklık yoluyla devlet başkanına tasarruf hakkı verilen bir devlet mülkiyeti midir?

İslam'daki mülkiyet türleri işte bu üçüdür.

Dolayısıyla denetlenmesi ve tebaanın maslahatı için yatırım yapılması caiz olsa bile bir ferdin sahip olmasının caiz olmadığı ve aynı şekilde devletin de sahip olmasının caiz olmadığı kamu mülkiyeti kabilinden olan şeylerin, bireylere verilmesi caiz değildir, yani özelleştirilmesi caiz değildir.

Örneğin, petrol, gaz ve diğer yeraltı madenleri kamu mülkiyeti olup bunlara fertlerin sahip olması caiz değildir veya bunların çıkarılması konusunda özel şirketlere bir imtiyaz verilmez. Özel ve kamu sektörleri arasında ortaklık bile caiz değildir; çünkü ortaklık, kısmi de olsa bir mülkiyet şeklidir. Ama bunların belirli bir ücret karşılığında çıkarılması ve üretilmesi için özel şirketlere kiraya verilmesi caizdir.

Elektrik de aynı şekildedir; her ne kadar bireylerin elektrik üretip satmaları caiz olsa da ancak bunun üretim maliyeti yüksek olduğundan insanlara ulaşmasını sağlamak devletin görevidir; çünkü ateş kamu malıdır ve elektrik de ateş mefhumu kapsamına girmektedir. Nitekim Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **النَّاسُ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثَةٍ: فِي الْكَلَاءِ، وَالْمَاءِ، وَالنَّارِ** “**İnsanlar üç şeyde ortaklıklar: Merada, suda ve ateşte.**” [Ahmed ve Ebu Davud rivayet ettiler ve adamları da sikadır.] Sonra elektrik şebekesinin uzantısı-telleri, kamu

mülkiyeti olan yolların üstünde veya altındaki direkler üzerinde olduğundan, bu yolların veya bir kısmının özel şirketlere verilmesi de caiz değildir. Aynı durum, kamuya açık yolların üstündeki veya altındaki direklerin üzerine uzatılan kablolu iletişim ağları (örneğin telefonlar) için de geçerlidir.

Aynı şekilde tuz çıkarma veya balıkçılık konusunda da özel şirketlere özel imtiyaz verilmesi de caiz değildir; çünkü bunlar da kamunun mülkiyetidir. Deniz veya nehir taşımacılığı yatırımının özel bir şirketle hasredilmesi caiz değildir; çünkü denizler, nehirler ve göller, tüm insanların kullanma, yararlanma ve gezinme hakkına sahip olduğu kamu mülkiyetidir.

Okullar ve üniversiteler de aynı şekildedir; zira her ne kadar fertlerin okullar ve üniversiteler inşa etmeleri caiz olsa da tebaası için ücretsiz okullar ve üniversiteler inşa etmek devletin görevidir; çünkü ister binaları ve tesisleri inşa edip idari ve öğretim kadrosunu istihdam etsin, isterse bunları inşa etmek ve personeli ve öğretmenlerini istihdam etmek için özel şirketler kirasın, tebaadan olan öğrencilerin buralarda ücretsiz eğitim görmesi devletin sorumluluklarındandır. Ancak bu, isteyenlere bu ücretsiz eğitim imkânının yanı sıra özel okul ve üniversitelerin kurulmasına da engel değildir. Aynı hüküm, tabiplik ve tedavi için de söylenebilir.

Aynı şekilde devletin, güvenliğin sağlanmasını, ödemeleri doğrudan tebaa tarafından yapılan özel şirketlere emanet etmesi de caiz değildir.

Genel olarak devlet mülkiyeti olan şeylerde bile yabancı şirketlere kalıcı yatırımlar yapılması kesinlikle caiz değildir; çünkü bu, ümmetin ekonomisine zarar verir, onun parasının yurt dışında heder olmasına neden olur ve kâfir ülkelerin Müslümanların hayati çıkarları üzerinde kontrol kurmasına kapı aralar. Eğer devlet, kamu mülkiyetinden değil de kendi mülkiyetinden yatırım yapmak isterse, bunları tebaasının arasından kişilere ve şirketlere verebilir.

Konu hakkında geniş bilgi sahibi olmak isteyenler için, Şeyh Takiyyuddîn en-Nebhani'nin (Allah ona rahmet etsin) "İslam'da İktisadi Sistem", Şeyh Abdulkadim Zellum'un (Allah ona rahmet etsin) "Hilafet Devleti'nde Maliye" ve Abdurrahman Maliki'nin (Allah ona rahmet etsin) "İdeal Ekonomi Politikası" kitaplarını okumalarını tavsiye ederiz. Ayrıca El-Vakiye kanalının hazırladığı ve "Hilafet Devleti'nde Ekonomi Politikası" başlığı altında Üstad Usame Es-Süveyni ile birlikte sunma şerefine eriştiğim video serilerine de başvurabilirsiniz.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Ahmed El-Kasas